

संस्कृतम् (केन्द्रिकम्) (कोड सं. 322)
पाठ्यक्रमः परीक्षानिर्देशाश्च
कक्षा-XII (अप्रैल 2018– मार्च 2019)

एकम् प्रश्नपत्रम् अवधि: – होरात्रयम् पूर्णाङ्काः 100

अस्मिन् प्रश्नपत्रे चत्वारः खण्डाः भविष्यन्ति

अङ्काः

खण्डः 'क' अपठित-अवबोधनम्

10

खण्डः 'ख' रचनात्मककार्यम्

15

खण्डः 'ग' अनुप्रयुक्तव्याकरणम्

30

खण्डः 'घ'

45

(अ) पठित-अवबोधनम् (35 अङ्काः)

(ब) संस्कृतसाहित्येतिहासस्य परिचयः (10 अङ्काः)

प्रतिखण्डं विस्तृतविवरणम्

खण्डः 'क' (अपठितावबोधनम्)

अङ्काः कालांशः

80 -100 शब्दपरिमितः एकः सरलः अपठितः गद्यांशः

10

21

प्रश्नवैविध्यम्

(i) एकपदेन उत्तरम्

2

(ii) पूर्णवाक्येन उत्तरम्

2

(iii) सर्वनामस्थाने संज्ञाप्रयोगः

1

(iv) कर्तृक्रिया-पदचयनम्

1

(v) विशेषण-विशेष्य/पर्याय/विलोमादिचयनम्

2

(vi) समुचितशीर्षकप्रदानम्

2

खण्डः 'ख' (संस्कृतेन रचनात्मकं लिखितकार्यम्)

अङ्काः कालांशः

15

32

(i) अनौपचारिकं पत्रम्/प्रार्थनापत्रम्

5

(ii) लघुकथा (शब्दसूचीसाहाय्येन, रिक्तस्थानपूर्ति-माध्यमेन)

5

(iii) संकेताधारितम् अनुच्छेदलेखनम्

5

(चित्रमधिकृत्य/निर्दिष्टशब्दसूची-साहाय्येन)

खण्डः 'ग' (अनुप्रयुक्तव्याकरणम्)

अङ्काः कालांशः

30

63

(i) पाठाधारिताः सन्धिविच्छेदाः

(2+2+2)=6

स्वरसन्धिः, व्यञ्जनसन्धिः, विसर्गसन्धिः च

(ii) पाठाधारितसमस्तपदानां विग्रहाः

6

अव्ययीभावः, द्विगुः, द्वन्द्वः, तत्पुरुषः, कर्मधारयः, बहुव्रीहिः च

(iii) प्रत्ययाः

8

अधोलिखितप्रत्यययोगेन वाक्यसंयोजनम्/सङ्केताधारितरिक्तस्थानपूर्तिः

(अ)	कृत-क्त, क्तवतु, क्त्वा, तुमुन्, ल्यप्, तव्यत्, अनीयर्, क्तिन्, शतृ, शानच्	5
(आ)	तद्धित-मत्तुप्, इन्, ठक्, ठञ्, त्व, तल्	3
(iv)	अन्वितिः - कर्तृ-क्रिया-अन्वितिः/विशेषण-विशेष्य-अन्वितिः	5
(v)	उपपदविभक्तिप्रयोगः (पाठ्यपुस्तकम् आधृत्य)	5

खण्डः 'घ'

भागः (i) (पठित-अवबोधनम्)	45	94
--------------------------	----	----

(अ)	अंशत्रयम्	15
(i)	एकः गद्यांशः	5
(ii)	एकः नाट्यांशः	5
(iii)	एकः पद्यांशः	5
	प्रश्नवैविध्यम्-	
(i)	एकपदेन उत्तरम्	1
(ii)	पूर्णवाक्येन उत्तरम्	1
(iii)	विशेषण-विशेष्य-अन्वितिः/पर्याय/विलोमादिचयनम्	1
(iv)	सर्वनामस्थाने संज्ञाप्रयोगः	1
(v)	कर्तृ-क्रिया-पदचयनम्	1
(आ)		20
(i)	उद्धृतांशानां प्रसङ्गसन्दर्भलेखनम् कः कम् कथयति/सन्दर्भग्रन्थस्य लेखकस्य च नामोल्लेखनम्	4
(ii)	प्रदत्ते भावार्थत्रये शुद्धभावार्थचयनम्/प्रदत्ते भावार्थे रिक्तस्थानपूर्तिः	4
(iii)	उद्धृतश्लोकानाम् अन्वयेषु रिक्तस्थानपूर्तिः	4
(iv)	प्रदत्तवाक्यानाम् क्रमयोजनम्	4
(v)	प्रदत्तपङ्क्तिषु प्रसङ्गानुसारं श्लिष्टपदानाम्/पदानाम् अर्थलेखनम्	4

खण्डः 'घ'

भागः (ii) (सामान्यः संस्कृतसाहित्यपरिचयः)	10
---	----

1.	(अ)	पाठ्यपुस्तके सङ्कलितपाठ्यांशानां कवीनां कृतीनां संस्कृतेन परिचयः (1x5)=	5
	(आ)	संस्कृते गद्य-पद्य-नाटकादिविधानां मुख्यविशेषतानां परिचयः	5

पुस्तकानि

- ऋतिका - द्वितीयः भागः (पाठ्यपुस्तकम्) के.मा.शि.बो.द्वारा प्रकाशितम् ।
- व्याकरणसौरभम् (सन्दर्भपुस्तकम्) रा. शै. अनु. प्र. परि. द्वारा प्रकाशितम् ।(संशोधितसंस्करणम्)
- रचनानुवादकौमुदी (सन्दर्भपुस्तकम्) कपिलदेवद्विवेदीलिखितम् विश्वविद्यालयप्रकाशनम्, वाराणसी ।
- संस्कृतसाहित्यपरिचयः (सन्दर्भपुस्तकम्) रा. शै. अनु. प्र. परि. द्वारा प्रकाशितम् ।(संशोधितसंस्करणम्)
- वेदपारिजात (अतिरिक्ताध्ययनार्थम्) रा. शै. अनु. प्र. परि. द्वारा प्रकाशितम् ।